

ด่วนที่สุด

ที่ ผพ ๐๗/๕

พ.อ.เลข.นุการประธาน กรธ.

เลขรับ ๐๐๙ / ๗๐

วันที่ ๑๗ ธ.ค.๖๖ เวลา ๑๕.๐๕ น.

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ (รธน) ๙๕๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชี้แจงหลักการและเหตุผลของบทบัญญัติมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อประกอบพิจารณา กรณี การกำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอเรียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันแล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๒๖๓ ว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มาตรา ๕๖ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ สรุปได้ว่า

มาตรา ๒๗๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า “ให้...ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ...ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องจัดทำขึ้นตามมาตรา ๒๖๗ ใช้บังคับแล้ว การดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว...” นั้น เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญมอบให้ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นองค์กรผู้ทำหน้าที่พิจารณากำหนดการดำรงตำแหน่งต่อไปของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยที่รัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติเรื่องระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป หรือการพ้นจากตำแหน่ง รวมถึงเหตุยกเว้นคุณสมบัติของบุคคลดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ ซึ่งการจะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวดำรงตำแหน่งต่อไปเพียงใดนั้น อาจกำหนดได้หลายรูปแบบ เช่น ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นดำรงตำแหน่ง

/ต่อไป...

“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

ต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือให้เฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติดำรงตำแหน่งต่อไปได้ หรือให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด ทั้งนี้ การจะกำหนด ๓ ในรูปแบบใดจะต้องคำนึงถึงเหตุผล ความจำเป็น และความเหมาะสมทั้งในเรื่ององค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น การที่มาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งนั้น จึงเป็นการกำหนดรูปแบบหนึ่งในสามรูปแบบที่ฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งได้รับมอบจากรัฐธรรมนูญให้พิจารณากำหนดได้ โดยคำนึงถึงเหตุผล ความจำเป็น และความเหมาะสมขององค์กร ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแล้ว

ส่วนที่ผู้ร้องเรียนอ้างว่า มาตรา ๗๐ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดต่อหลักนิติธรรม เพราะเป็นการมีผลย้อนหลังหรือกระทบต่อสิทธิของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนนั้น เห็นว่า การสมัครเข้าดำรงตำแหน่งของผู้ร้องเรียนและคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ มิใช่เป็นการเข้ามาประกอบอาชีพเพื่อแสวงหาสิทธิประโยชน์เหมือนการสมัครเข้าประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งย่อมทราบดีตั้งแต่ต้นแล้ว การดำรงตำแหน่งของผู้ร้องเรียนและคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมิใช่สิทธิดังที่อ้าง ทั้งการให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ก็ไม่ใช่เป็นการลงโทษ หากแต่เป็นการให้พ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเห็นว่า มาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน พ้นจากตำแหน่งเมื่อพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับนั้น มิได้ขัดต่อหลักนิติธรรมและไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคณาที่ให้ความร่วมมือชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเศษ เกษชา น้อย)

เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๑๖๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๖๕

www.ombudsman.go.th

“ความล่าช้า คือความไม่เป็นธรรม”

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ